

امیدارینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال اول شماره ۱۰ | اسفند ۱۴۰۲

سفره هرچی بزرگتر...
برکتش بیشتر...

۷. تکیه بر نقاط قوت فرزندان

یکی از هنرهای والدین مثبت نگری است؛ یعنی نقاط مثبت فرزندان خود را ببینند؛ ولی متأسفانه ما نقاط منفی را راحت می بینیم؛ ایرادات را راحت می بینیم؛ در نتیجه در خانه معمولاً ما مشکلات بچه ها را بیشتر جار می زنیم، تا نقاط مثبت و بدانیید بیان نقاط منفی اگر زیاد بشود؛ در این صورت ما روی تربیت اثر منفی می گذاریم. آن چیزی که به تربیت می تواند شتاب دهد دیدن نقاط مثبت است. گاهی اوقات تکیه بر نقاط قوت و مثبت فرد را بر می گرداند؛ اما اگر شما به یک بچه ای چند بار بگویید خنگ، خنگ هم نباشد، خنگ می شود، تأثیر منفی نگری این طور است.

به عنوان نکته پایانی یک چیزی که می تواند کمک کند، بازی و ورزش در بچه هاست؛ بچه هایی که فعالیت دارند؛ ورزش می کنند؛ بازی می کنند؛ این ها حرف شنوتر می شوند؛ همراه تر می شوند؛ به دلیل اینکه توجه کردن به نیازهای فرزندان نتیجه اش می شود همراهی بهتر، یعنی یک موقعی بچه تلاش می کند و ما را مجبور می کند که به نیازهای او تن بدهیم، و یک موقعی نه، ما بستر نیازها را فراهم می کنیم؛ این دو مقوله جداست؛ اگر ما فراهم کنیم بچه ها بیشتر حرف ما را گوش می دهند. شما وقتی به نیازهای طرف مقابل توجه می کنید، در اصل اقتدار خود را بالا می برید؛ این کار توجه طرف مقابل را به شما جلب می کند.

برای دیدن این درس گفتار
بارکد را اسکن کنید

● مهارت های ظرفیت سازی و تربیت فرزند پیش از اقدام برای فرزندآوری / استاد چیت چیان

● معرفی کتاب

تربیت کودک طیب

آنچه در کودکی رقم می خورد سرزشت کودک را تعیین می کند و اقتضای سعادت مندی یا ناکامی او را فراهم می کند. ندانستن اقتضائات رشد و بلوغ در هر مقطع، غفلت از اظهار عواطف کافی نسبت به کودک، قرار دادن او در معرض ناامنی ها، آموزش های نادرست و... باعث می شود تا تعادل کودک به هم بریزد و زندگی معنوی اش به خطر بیفتد... بنابراین تعیین ضوابط و چارچوب هایی در رویارویی با کودک بر اساس کتاب خداوند و روایات اهل بیت علیهم السلام و قرار دادن آنها در ساختارهای اجتماعی و خانوادگی امری بسیار ضروری است و از کارهای بنیادی و اساسی جامعه دینی است. این سند تلاشی برای ارائه ی پیشنهاد این ضوابط و چارچوب ها می باشد.

نام: سند بایسته های تربیت کودک طیب
نویسنده: مریم ادیب، احمد رضا اخوت
ناشر: قرآن و اهل بیت نبوت (ع)

مهارت های تربیت کودک

این کتاب دست روی مسائلی اساسی تربیتی گذاشته است؛ یعنی دوره ای که ریشه های شخصیت، جهان بینی و استعداد های کودک شکل می گیرند، رویکرد نویسنده در طرح بایدها و نبایدهای یک تربیت سالم، نگرشی همه جانبه است؛ به شکلی که با نگاه از دریچه ی آموزه های اسلامی و پرورش فرزند طبق دستورات خداوند، به قوانین روان شناسی مدرن نیز پایبند مانده است. کتابی جامع و کامل که بیش از سی زیر عنوان مهم در فرآیند تربیت فرزند را ذکر می کند؛ از نحوه ی مواجهه ی کودک با مسئله ی جنسیت، احترام به بزرگترها و اعتماد به نفس گرفته تا آموزش های روزمره مثل نظافت، اجازه گرفتن و مراقبت از سلامتی خود.

نام: مهارت های تربیت کودک ۲ تا ۷ سال با رویکرد طیب گزینی
نویسنده: احمد رضا اخوت، فاطمه فیاض
ناشر: قرآن و اهل بیت نبوت (ع)

فکرشمن کن

فکرشمن کن، شانزده روایت از شانزده نویسنده ای است که در مجازستان، دور هم نشستند، گپ زدند و خاطرات ریز و درشتشان را مرور کردند تا ناداستان مادری شان متولد شود. شانزده روایت از تلاش، پشتکار و ماجراهای مادرانی که می خواستند قباب عکس خانوادگی شان را بزرگتر کنند، مادرانی که هر کدام صاحب سه فرزند هستند و با خرده روایت هایشان تلاش می کنند زندگی، شیرینی ها و سختی هایشان را از لنز مادرانه برای مخاطب روایت کنند.

نام: فکرشمن کن
نویسنده: مرضیه احمدی
ناشر: نشر معارف

تربیت صحیح با عواطف مادرانه

یکی از وظایف مهم زن، این است که فرزند را با عواطف، تربیت صحیح و دل دادن، آن چنان بار بیاورد که این موجود انسانی وقتی که بزرگ شد، از لحاظ روحی، یک انسان سالم، بدون عقده، بدون گرفتاری و احساس ذلت باشد.

۳۰۰۰۲۳۴۹۶۲

امید آینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده

تحریریه: جمعی از پژوهشگران جمعیت

سر دبیر: جواد حجت

ویراستار: مریم سلطانی

طراح و صفحه آرا: استودیو میز / میلاد جواد

امور اجرایی: حمید وحیدی

نوبت چاپ: اول / شماره ۱۰ / اسفند ماه ۱۴۰۲

موضوع این شماره: تربیت فرزند

نوع انتشار: دیجیتال

ارتباط با ما: کانال امید آینده در ایتا | @omide_ayande

شما کنشگران حوزه جمعیت می توانید
خاطرات یا اخبار فعالیت های خود را
برای ما ارسال کنید

● فهرست

درآمد

نقش ازدواج در حل مساله جمعیت و رشد فرزندآوری

زمین رایگان به خانواده های دارای ۴ فرزند و بیشتر

نسل بالنده و رشید

او هفت سال امیر است

هفت راهکار کلیدی برای تربیت فرزند

مهارت های ظرفیت سازی و تربیت فرزند پیش از اقدام فرزندآوری / استاد چیت چیان

معرفی کتاب

۳

۴

۵

۵

۵

۶

۷

۷

به نظر شما شماره بعدی نشریه امید آینده به چه موضوعی اختصاص دارد...؟

پاسخ و پیشنهاد خود را به شماره ۳۰۰۰۲۳۴۹۶۲ ارسال کنید.

برای شنیدن صوت این مطلب
بارکد را اسکن کنید

هفت راهکار کلیدی برای تربیت فرزند

استاد سیدعلیرضا تراشویون / مدرس مباحث روان شناسی، تبلیغ، خانواده و تربیت فرزند

یک سری موارد تربیتی تحت عنوان عوامل پیش برنده ی تربیت منجر می شود ما بهتر بتوانیم کار تربیتی انجام دهیم. این عوامل در همه ی سنین کاربرد دارد؛ یعنی بچه های زیر هفت سال، بعد از هفت سال، بعد از سیزده سال، در گروه نوجوان، تقریباً اینها عوامل مشترک هستند.

عوامل پیش برنده ی تربیت

۱. تغذیه

بچه ای که گرسنه باشد؛ صبحانه نخورده باشد؛ خوب ناهار نخورده باشد؛ تغذیه ی خوب و درستی نداشته باشد؛ انتظار نداشته باشید با شما همراهی کند. پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله نیز وقتی عشیره اش را جمع کردند تا آنها را دعوت به اسلام کنند، اول به آنها یک آبگوشت دادند؛ بعد از آن فرمودند من پیامبر خدا هستم، یعنی ببینید تغذیه در تربیت خیلی مهم است؛ خصوصاً وقتی که انسان می خواهد بچه ها حرف شنوی بیشتری داشته باشند؛ اگر گرسنه و خسته باشند همراهی نمی کنند. مثلاً صبح از خواب بیدار شده و هنوز چشمش را باز نکرده مادر یک نگاهی به اتاق می کند و می گوید امروز باید اتاقت را مرتب کنی. الان وقت این حرف نیست؛ اول یک صبحانه ای به او بدهید؛ بعد بگویید «مادر جان اتاقت را هم امروز مرتب کنی، خوب است.»

۲. ارتباط احترام گونه

باید همیشه ارتباط احترام گونه با فرزند داشته باشیم؛ نه در موقعی که می خواهیم کار انجام بدهد. امام هادی علیه السلام در روایتی فرمودند: «مَنْ هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ فَلَا تَأْمَنُ شَرَّهُ» / هر که قدر خود را نداند از شرش ایمن مباش؛ یعنی «نتیجه اهانت، شرارت است». اگر به بچه توهین و بی احترامی کنید، این بچه شر می شود؛ پس باید مینا را بر احترام بگذاریم؛ البته منظور ما، حلوا حلوا کردن بچه نیست؛ بلکه مینا ما باید احترام به فرزند باشد. در هیچ جا، نه در خلوت، نه در جلوت، نه در حضور خواهر و برادرش، نه در حضور پدرش، نه در حضور دوستانش به او بی احترامی نکنیم. بچه ای که احساس حقارت کرده و حس کند که شخصیت ندارد، در تربیت مقاوم می شود؛ یعنی به سمت تربیت نمی رود؛ اصلاً ناخودآگاه می بینید پیر ایراد می شود.

۳. ارتباط عاطفی با فرزندان

ارتباط عاطفی حس خوبی را در فرد نسبت به انسان ایجاد می کند، لذا همراهی او بیشتر می شود، این اولین چیزی است که اگر نباشد، بین بچه ها و والدین فاصله ایجاد می کند. بچه هایی که حس می کنند پدر و مادر دوستشان ندارند، به نوجوانی که می رسند برخی عبارات های عجیبی را برای پدر و مادر به کار می برند. مثلاً فرزند به والدین خود می گوید: فکر می کنم اصلاً شما پدر و مادر من نیستید. انتظار دارید چنین بچه ای تربیت پذیر باشد و حرف گوش کند؟! این جمله کلیدی همیشه در ذهنتان باشد. «تربیت، بدون محبت، پیر» یعنی تربیتی که با محبت همراه نباشد، آغشته نباشد، باید فاتحه اش را خواند. در هیچکدام از این مطالب زیاده روی نکنید؛ اصلاً زیاده روی در تربیت ممنوع؛ خود زیاده روی می شود آنتی تربیت، پس محبت باید به اندازه باشد.

۴. انتخاب دوست خوب و سالم برای فرزند

یکی از مبانی که تربیت را از دست ما خارج می کند، دوست ناباب است؛ خدا نکند بچه های ما در دام دوست ناباب بیفتند؛ در این صورت دیگر از دسترس ما خارج می شوند؛ و همه چیزشان می شود دوستشان. ما اگر سرمایه گذاری کنیم و برای فرزندان دوست خوبی پیدا کنیم، این شاید بیشتر تأثیر دارد از اثر تربیتی مستقیم خودمان. بچه ها از دوستانشان خیلی خوب اثر می پذیرند، به همین خاطر باید تلاش کنیم، محل هایی را پیدا کنیم، که دوستان خوبی در آنجا باشند؛ این اثرگذار است، باید هوای دوست فرزندان را هم داشته باشید؛ به طور مثال گاهی اوقات به دختر خود بگویید: دخترم می خواهی دوست را امروز در خانه به عصارانه دعوت کنی؟ و برای آنها عصارانه درست کنید، بگذارید این دو با هم باشند؛ و بگذارید دوست فرزند ما، نمک سفره ی ما را بخورد، در این صورت این دوست دیگر کار بد به فرزند ما یاد نمی دهد.

می دانید یکی از خطرات در دوستی چیست؟

این است که فقط ما اسم دوست فرزندمان را می دانیم؛ نه او را از نزدیک دیده ایم، نه می دانیم پدر و مادر او کیست؛ یعنی بچه را اسپریدیم به یک عامل اثرگذار که او را نمی شناسیم، این اثرات منفی می گذارد.

۵. تخلیه ی هیجانات فرزندان

یکی از کارهایی که باید بکنیم، این هست که هیجانات بچه ها را تخلیه کنیم. هیجانات به دو دسته تقسیم می شود؛ هیجانات پنهان و هیجانات آشکار، هیجانات پنهان مثل غم، ناامیدی، عشق، اما چرا به این ها پنهان می گویند؟

چون بروز ندارند؛ یک مرتبه می بینی یک پسر هفده ساله، عاشق یک دختری شده، بروز هم نمی دهد؛ درونش یک حرارتی شکل گرفته است؛ یا غمی در درونش دارد؛ یا یک ناامیدی دارد؛ شاید بتوانید از ظاهرش یک چیزهایی بفهمید، اما او بروز نمی دهد.

یکسری از هیجانات هم آشکار هستند؛ مثل فعالیت های زیاد و پر هیجان؛ مثلاً دوست دارد فوتبال بازی کند؛ یا هنگام تماشای فوتبال فریاد می کشد؛ یا مثل دعوا و نزاع و از این قبیل هیجانات. یکی از کارهایی که باید بکنیم، هیجانات بچه ها را تخلیه کنیم، مثلاً در بحث هیجان پنهان، یکی از بهترین راهها گفتگوست؛ آدمی که غم دارد، حتماً باید با او صحبت کرد.

۶. تقویت انگیزه برای کارهای خوب و مفید

انگیزه ی بچه ها را برای کارهای خوب زیاد کنیم. مثلاً می خواهیم به ما کمک کند، باید انگیزه اش را بالا ببریم؛ به طور مثال دختر شما اتاقش خیلی بهم ریخته است، به او بگویید: «مادر جان می خوام به دوستت بگی امروز او بیاد کمک تا دو تایی اتاق رو مرتب کنید، فردا هم برید خونه اونها اتاق او رو مرتب کنید» هم اینکه دوستش کنارش قرار می گیرد انگیزه اش بالا می رود و هم ما گزارشات از خانواده ها داریم که می گویند، بچه ها آبروداری می خواهند بکنند، خودشان بلند می شوند و بخشی از اتاق را مرتب می کنند. عوامل انگیزه ساز را در بچه ها پیدا کنید، حالا یا با دوستش که مثالش را زدم، یا اصلاً تفریحی می خواهیم برویم، این خود ممکن است عامل انگیزش در بچه ها شود؛ بچه ها وقتی می خواهند به مسافرت بروند حسشان خوب است؛ در این مدت بیشتر حرف گوش می کنند. یکی از اشتباهات راهبردی برخی از پدر و مادرها این است که بعضی از برنامه های خوب را مخفی می کنند؛ اگر شما به فرزندتان بگویید هفته آینده می خواهیم به مشهد برویم، یک هفته در این بچه حس خوب ایجاد می کنید.

درآمد

بعضی از پدر و مادرها می گویند: «اگه چندتا بچه داشته باشیم تو این دوره و زمونه،

کی می خواد اینها رو تربیت کنه؟ ما تو تربیت همین یه بچه هم موندیم!»

ولی خداوند در قرآنش به پیامبر (ص) می فرماید: ای پیامبر! «إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ

اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ»

تو هر کس را که بخواهی هدایت نمی کنی. {مربی خداست} هرکه را بخواهد هدایت می کند

و او هدایت یافتگان را بهتر می شناسد.

مرحوم علامه طباطبایی در مورد اینکه منظور از هدایت چیست، در تفسیر المیزان اینگونه

فرموده اند: «منظور از "هدایت" در اینجا صرفاً راهنمایی نیست، بلکه رساندن به هدف مطلوب

است.» چون خیلی ها بودند که اولش آدم های خوبی بودند، ولی بعداً چپ شدند و از دایره

بیرون رفتند....

حالا چه کنیم که فرزندانمون حداقل در مسیر هدایت خدا قرار بگیرن؟

واضح است که باید بپذیریم در بخش مهارت های زندگی، اکثر ماها احتیاج به آموزش داریم؛

پس باید برای یادگیری نحوه ی تربیت فرزندان وقت بگذاریم.

امیدآینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده

امیدآینده | نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال اول شماره ۱۰ | اسفند ۱۴۰۲

ارتباط با ما: @omide_ayande

با اسکن این بارکد، به صفحه ما در ایتا متصل شوید.

شما کنشگران حوزه جمعیت می توانید خاطرات یا اخبار فعالیت های خود را برای ما ارسال کنید.